

se je že prelilo. Amerikanci vedno poročajo o zmagah, toda njih zmage so veljavne le za jeden dan, kajti drugi dan morajo zopet na novo zmagati nasprotnike.

Dopisi.

Ptuj. (Volitve v okrajno bolniško blagajno.) Dosedaj so bili slovenski delavci iz ptujske okolice, kakor tudi slovenski delodajalci popolnoma izključeni od volitve v načelstvo. Imeli so samo pravico plačevati. Glede poslovanja z denarjem so ptujski gospodje volili med seboj svoje pristaše nemčurskega mišljenja. To je bil povod mnogoterim pritožbam. Posebno radi tega, ker je bil zdravnik nastavljen, ki niti besedice ne razume slovenski.

Vsled prizadevanja nekterih ptujskih Slovencev bile so volitve ovržene in ptujski mestni urad bi moral že lansko leto razpisati nove volitve. To se ni zgodilo iz razumljivih vzrokov.

Tisti, ki ima oblast v rokah, se je nerad iznebi. Ptujski Slovenci so radi tega spet morali pritožbo na višjem mestu vložiti. Sedaj se le je prišel od zgoraj tisti pritisk na gg. J. Stendta in Ig. Spritzeja, da sta razpisala vendar enkrat le volitev v okrajno bolniško blagajno. Te se imajo vršiti na belo nedeljo t. j. dne 9. aprila 1899 ob 9. uri dopoldne v dvorani gostilne Franca Petovarja.

Ptujski mogotci so si pa priredili število svojih zastopnikov na tak način, da Slovence spet pritiskajo in njih prikrajšajo. To se razvidi iz sledečih števil: Izmed 128 ptujskih delodajalcev voli naj se 19 zastopnikov za občni zbor; izmed 66 okoliških delodajalcev volijo naj se samo 4 zastopniki za občni zbor. Res radovedni smo doznati, kje so se ptujski gospodje računati učili. Se večja krivica pa se godi, če se pomisli, da morajo okoliški delodajalci in delavci voliti v 4 skupinah, ktere so na sledeči način razdeljene:

I. skupina. Občini Sv. Janž na Dr. p. in Breg volita 2 delavca in 1 zastopnika.

II. skupina. Občine Sv. Andraž v Leskovi, Sv. Barbara, Sv. Trojica, Formin, Velki Okič, Gorišnica, Velka Varnica, Jurovec, Sv. Lorenc na Drav. polju, Lancaves, Majšperg, Nova cerkev, Gora, Pobrež, Zavrč in Borovec volijo 2 delavca in 1 zastopnika.

III. skupina. Občine Sv. Andraž v Slov. gor., Možgajnci, Pacinje, Spuhlje, Rogoznica, Zabočce, Zagorce in Vintarovec volijo 2 delavca in 1 zastopnika.

IV. skupina. Občine Hajdin, Karčovina,

Meretince, Trnovska ves, Berstje, Vurberg in Cirkovce volijo 1 delavca in 1 zastopnika.

Ptujski kolovodje ravnajo z okolico, kakor da bi bila ta njihova pasterka. Treba bo torej nove pritožbe za pravično razdelitev zastopnikov iz dežele.

V to svrhu so toraj pozvani vsi delodajalci iz zgoraj navedenih občin, da pridejo v nedeljo dne 9. aprila 1899 točno ob 8 uri zjutraj na zaupen pogovor v ptujsko Čitalnico. Vsak delodajalec naj pripelje tudi seboj vse zavarovane delavce, da se ondu posvetujemo glede pritožbe proti taki razdelitvi. Tisti pa, kateri bi bil slučajno zadržan, naj se javi pred omenjenim dnem ali v pisarni g. dr. T. Horvata ali pa v pisarni g. dr. A. Brumena v Ptuj.

Vsi častiti župni uradi ptujskega okraja kakor tudi vsi gg. učitelji in vsa občinska predstojništva se pa prosijo, da kolikor možno vsakemu delodajalcu in delavcu osebno razložijo in pa opomnijo, da se naj za gotovo udeleži volitve.

Pripomniti je še, da se bode morala vložiti pritožba, ker dosedajno načelstvo ne pošlje nobenega oklica v slovenskem jeziku. Ptujski delodajalec.

Gornja Radgona. (Proč od Radgone!) Ne vem sicer, kako dolgo že stoji most med Gornjo Radgono in Radgono, pa to vem, da so gornjeradgonski Slovenci že marsikteri krvavo zasluženi krajar zanesli čez ta most in pomagali mestu do bogastva, s katerim se ponaša mestna hranilnica. Tudi marsikteremu radgonskemu trgovcu so že borni beliči slovenskega ljudstva pripomogli do njegovih tisočakov. Pa kakor je nehvaležnost povsod plačilo za skazane dobrote, tako tudi tukaj. Naši denarji so orožje, s katerim Radgončani nas napadajo, nas pogubljujejo v gospodarskem in narodnem, da molčim v verskem oziru; kajti s tistim denarjem in bogastvom, ki smo jim ga mi nosili, pridobavljajo si na različne načine volilne pravice v našem kraju in okraju in vplivajo mogočno, da se naše gospodarske in narodne razmere razvijajo nam na škodo. Radgončani nam volijo prav za prav — (ali sami, ali pa po svojih posredovalcih, menda že dobro podkupljenih,) občinski odbor, ki mestjanom dela na naše stroške prijetna šetališča, ko mi moramo sami se svojo živino do trebuha po blatu hoditi in voziti. Seveda plačujejo tudi oni nekaj k temu, pa to je lahko, saj plačujejo z denarjem, ki jim ga mi nosimo. Tudi na okrajne volitve vedo vplivati in si s tem nadelovati pot, po kateri naše ljudstvo odtuji jezo veri in maternemu jeziku

in jih tudi v gospodarskem oziru na beraško palico spravljajo.

Rojaki! «Proč od Rima!» kričijo na ves glas ljudje, ki na tihem vzdihujejo po blaženi Prusiji. «Proč od Gradca!» kličejo stajarski Slovenci. Ako je to že tako v «modi», kdo nam sme zameriti, ako kličemo Gornje-Radgončani, kateri nismo svoji lastni sovražniki: »Proč od Radgone!« Otresimo se Radgone! Z veseljem pozdravljamo misel, da bi se v Gornji-Radgoni vstanovila «Gospodarska zadruga» za kupčevanje s poljskimi pridelki in vinom in živino. Da, svetoval bi se več, zlasti ako se nam letos Radgončani in njihovi pristaši in najemniki tostran Mure zopet hočejo vsiliti za naše gospodovalce ter nam voliti obč. odbor, svetoval bi, da pokažemo, da smo sami svoji gospodje s tem, da ustanovimo tudi «konsumno društvo», zadružno krčmo in mesarijo, s katero se priporočimo tukajšnjemu vojaštvu. In da lahko potem popolnoma opustimo most čez Muro, delovali bomo na to, da bomo imeli tudi svoj zivinski semenj, da nam ne bo treba mostne plačevati. Kadar bomo dognali vse to (z združenimi močmi je lahko, saj nam je posojilnica ob strani, in tudi prostore za to nam je vrli narodnjak gosp. Škrlec vsak čas pripravljen dati, tudi za semenj imamo v novejšem času že primeren prostor) lahko Radgončani svoj most razderejo, ako nam ga nočejo ohraniti, da si tudi onkraj Mure ustanovimo podružnice «gospodarski zadrugi in konsumnem društvu.» Nihče nam ne more tega zameriti, kajti vsak sebe bolj ljubi, kakor bližnjega, vsak pameten človek skrbi, da bi se pred sovražnikom obranil, ne da bi se mu sam orožje, denar, nosil, s katerim ga pogublja. To, dragi mi rojaki Gornje-Radgonski dobro prevdarite, potem pa urno na delo! — Mi smo mi!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Naše želje.) Vsem prijateljem našega lista želimo vesele velikonočne praznike. Zastavljajmo tudi na časnikarskem polju svoje sile in moči, da pride tem prej za naš narod Velika noč, dan vstajenja in oslobodenja iz tujih okov in sovražnega nam jarma!

(Od Sv. Lovrenca na Drav. polju) nam pišejo, da je tamkaj škrlatica ponehala. Občinske volitve, katere so bile že razpisane, so se ustavile zaradi nalezljive bolezni. Sedaj se bodo pa tudi volitve vršile in sicer dne 8. aprila t. l.

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Dalje.)

Ko je stopila nekega solnčnega dne po tolikem odmoru zopet na vrt, zamislila se je pretekle strašne dni, in dozdevali so se ji kakor dolge, mučne sanje. Istinito: dolgo, dolgo trajali so dnevi, ki so bili prežalostna resnica, in ne sanje! Že poltretje leto bivala je sedaj v sirotišnici, čeprav je bila namenjena, ostati tu le pol leta. Neizrekljiva bolest ogrenila ji je veselje nad srečnim ozdravljenjem, ko se je zahvaljevala Bogu, da jo je milostno otel smrti.

Kako je prišlo vse drugače, nego si je bila želela tedaj, ko se je zadnjikrat razgovarjala z ljubljeno kraljico ter gledala s toli sladkim upanjem in lepimi nadami v prihodnost. — Izjemoma le prvega kratkega pol leta, bivala je malone izključno ves dolgi čas na bolniški postelji ali zraven nje. Resnično, odkar je bila zapustila Pariz, postala je nekako tujka v lastni domovini. Ni vedela ničesar in tudi zdaj ni slišala mnogo, zato še niti ni mogla slutiti, kolika burja in nevihta razsaja z vso silovitostjo po glavnem mestu. Ko je ozdravela prvič, povedali so ji le tu pa tam kako besedico, da se je vnel punt po mestu in deloma po deželi. Marjetica

usodo: to, kar je meni odločeno, se bo itak zgodilo, naj jaz kaj delam ali nič. Bral sem na pr. nekje, da je turški kalif Omar dal sežgati slavno in velikansko aleksandrijsko knjigarno (menim, da je štela 600.000 zvezkov) rekoč: Ako se hahaja v teh knjigah to, kar je v Koranu (v turškem svetem pismu), so nepotrebne; ako pa kaj drugega, so škodljive.

Nikakor pa ne smem pozabiti, omeniti tistega sv. kraja, kjer je sv. rodbina v Egiptu več časa prebivala; zdaj stoji tam borna, lesena koptiška cerkev; kopti so ostanki starih krivovercev (monofizitov), ki pa se že vračajo v pravo kat. cerkev. Ako pridemo v presbiterij te stare cerkve in še stopimo po strmih stopnicah navzdol, nahajamo se v malih, temnih prostorih, ki so najbolj našem kletem podobni; tukaj je torej stanovala sv. družina v veliki revščini, v prognanstvu, dočim so drugi ljudje zelo potratno in razuzdano živeli; da, tako nehvaležen je človeški rod: Bog je premišljeval, kako bi nas rešil sužnosti greha in satana, Adamovi sinovi pa so le na to delali, da bi Njegovega edinega sina umorili; tako zgodaj torej je moralo že Božje dete okušati nehvaležnost človeško!

Zdaj sem pa menda že dovolj povedal o Kajri in o tamošnjih šegah; samo to bi še rad omenil, kako tam ravnajo z mrličmi. Ako v turški hiši človek umrje, zaženejo

ženske strašansko, nepopisljiv krik; tujec, ki to sliši, bi mislil: v tej hiši gotovo roparji davijo in morijo! Kmalu se zberejo sosedi, se vsedejo v krog in vedno pri sebi nekaj momljajo in šepčejo; okoli njih pa upijejo in tarnajo in plešejo in divjajo plakajoče ženske (nalašč najete) tako, kakor bi bile znorele; ako se ni pozno, pokopajo že mrliča isti dan; vzdignejo ga na nosilnico (rakve ali truge tam ne poznajo) in ga nesejo najprej v kakšno mošejo, kjer njihov imam dobra dela umrlega našteva in ga čez mero hvali; potem se pa premiče procesija naprej proti pokopališču: spredaj (s fesom na glavi) nekaj vrst dečkov in večih fantov, ki iz svojih knjig glasno berejo in pojejo; potem nosači z pokritim mrličem; in na zadnje ove plakajoče ženske, ki silno javkajo in jočejo; grob je pa tako napravljen, da od strani mrliča v votlino potisnejo. Na domu mrličevem še nekaj dnij žalujejo, posebno če je hišni oče umrl; žena neki po rajnem možu tako-le vzdihuje: o ti moja moč! o ti kamela moje hiše! Kamela je namreč pri njih najbolj koristna domača žival; slednjič pa le preneha jok in stok, ker tudi tam pravijo, kakor pri nas, da čas zaceli vsako rano ali bolečino.